

EUROOPAN PARLAMENTTI

2009 - 2014

Istuntoasiakirja

A7-0411/2012

11.12.2012

SUOSITUS

esityksestä neuvoston päätökseksi Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Irakin tasavallan välisen kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen tekemisestä
(10209/2012 – C7-0189/2012 – 2010/0310(NLE))

Ulkoasiainvaliokunta

Esittelijä: Mario Mauro

Menettelyjen symbolit

- * Kuulemismenettely
- *** Hyväksyntämenettely
- ***I Tavallinen lainsäätämisenjärjestys (ensimmäinen käsittely)
- ***II Tavallinen lainsäätämisenjärjestys (toinen käsittely)
- ***III Tavallinen lainsäätämisenjärjestys (kolmas käsittely)

(Menettely määräytyy säädösesityksessä ehdotetun oikeusperustan mukaan.)

SISÄLTÖ

	Sivu
LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI.5	
PERUSTELUT	6
KANSAINVÄLISEN KAUPAN VALIOKUNNAN LAUSUNTO	8
VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS.....	11

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI

esityksestä neuvoston päätökseksi Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Irakin tasavallan välisen kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen tekemisestä (10209/2012 – C7-0189/2012 – 2010/0310(NLE))

(Hyväksyntä)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon ehdotuksen neuvoston päätökseksi (10209/2012),
 - ottaa huomioon luonnoksen Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Irakin tasavallan väliseksi kumppanuus- ja yhteistyösopimukseksi (05784/2011),
 - ottaa huomioon neuvoston Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 79 artiklan 3 kohdan, 91 ja 100 artiklan, 192 artiklan 1 kohdan, 194, 207 ja 209 artiklan sekä 218 artiklan 6 kohdan toisen alakohdan a alakohdan mukaisesti esittämän hyväksyntää koskevan pyynnön (C7-0189/2012),
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 81 artiklan ja 90 artiklan 7 kohdan,
 - ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan suosituksen sekä kansainvälisen kaupan valiokunnan lausunnon (A7-0411/2012),
1. antaa hyväksyntänsä sopimuksen tekemiselle;
 2. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle, komissiolle sekä jäsenvaltioiden ja Irakin tasavallan hallituksille ja parlamenteille.

PERUSTELUT

Neuvosto valtuutti 23. maaliskuuta 2006 komission neuvottelemaan kauppaa- ja yhteistyösopimuksen Irakin kanssa. EU:n ja Irakin välisten neuvottelujen seitsemännellä kierroksella molemmat osapuolet sopivat vahvistavansa sopimusluonnoksen asemaa muuttamalla sen kumppanuus- ja yhteistyösopimukseksi sekä perustamalla säännöllisesti ministeritasolla kokoontuvan yhteistyöneuvoston. Tämä EU:n ja Irakin välinen kumppanuus- ja yhteistyösopimus on ensimmäinen EU:n ja Irakin välillä tehtävä sopimus. Kymmeneksi vuodeksi tehtävän, uusittavissa olevan sopimuksen tavoitteena on luoda kestävä perusta Irakin ja EU:n välisten siteiden lujittamiselle.

Sopimus kattaa kolme osa-aluetta. Ensimmäinen on poliittinen, ja siihen sisältyy vuosittainen vuoropuhelu ministereiden ja korkeiden virkamiesten tasolla rauhasta, ulko- ja turvallisuuspolitiikasta, kansallisesta vuoropuhelusta ja sovinnosta, demokratiasta, oikeusvaltiosta, ihmisoikeuksista, hyvästä hallintotavasta sekä alueellisesta vakaudesta ja yhdentymisestä. Sopimukseen on sisällytetty terrorismin torjuntaa, joukkotuhousteiden leviämisen estämistä sekä pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan torjuntaa koskevat lausekkeet. Sopimuksessa otetaan erityisesti huomioon ihmisoikeudet, sillä siihen sisältyy tärkeä erityislauseke, joka koskee Irakin liittymistä Kansainvälisen rikostuomioistuimen Roomassa tehdyn perussäännön sopimusvaltioksi, sekä yhteistyölauseke ihmisoikeuksien edistämisestä ja tehokkaasta suojelusta Irakissa ja myös tärkeä varoitus siitä, että Irakin epäonnistuminen ihmisoikeuksien suojelussa, edistämisessä ja noudattamisessa vaikuttaa kielteisesti yhteistyöhön ja talouden kehittämissuunnitelmiin. Tämä lähestymistapa on varmasti erittäin tervetullut, vaikka tiukempien ehtojen avulla olisi voitu painottaa vieläkin voimakkaammin ihmisoikeuksien huomattavaa edistystä. Kahdenvälisissä keskusteluissa Irakin viranomaisien kanssa on kuitenkin syytä korostaa, että EU kiinnittää erityistä huomiota ihmisoikeuksien ja yksilön perusvapauksien kunnioittamiseen, olipa kyse uskonnollisista tai etnisistä vähemmistöistä tai Irakin yhteiskunnan suojattomassa asemassa olevista väestöosista, kuten naisista, pakolaisista ja asuinseuduiltaan siirtymään joutuneista henkilöistä. EU:n olisi tuettava Irakia mahdollisimman paljon Kansainväliseen rikostuomioistuimeen liittymisessä.

Kaupan ja investointien alasta voidaan todeta, että tämä muuta kuin etuuskohteluun oikeutettua kauppaa koskeva sopimus sisältää Maailman kauppajärjestön (WTO) perussäännöt, vaikka Irak ei ole WTO:n jäsen. Se tarjoaa merkittäviä julkisiin hankintoihin ja palveluihin sekä sijoituksiin liittyviä etuja.

Sosiaalisen ja inhimillisen kehityksen alan yhteistyötoimissa puolestaan pyritään torjumaan köyhyyttä sekä tyydyttämään terveydenhuoltoon, koulutukseen ja työllisyyteen liittyviä välttämättömiä tarpeita, jotka Irakin hallitus on asettanut etusijalle. On myös huolehdittava siitä, että näitä toimia toteutettaessa kehitetään valmiuksia ja instituutioita ottaen huomioon osallistamista, avoimuutta ja hyvää hallintotapaa koskevat periaatteet.

Tämä EU:n ja Irakin välinen sopimus on historiallinen. Se tehdään juuri ratkaisevalla hetkellä, jotta sillä voidaan tukea tulevana vuosina Irakin siirtymistä demokratiaan sekä

jälleenrakennukseen ja kehitykseen liittyvien ongelmien ratkaisemista ja auttaa Irakia saamaan takaisin suvereniteettinsa ja normalisoimaan suhteensa kansainväliseen yhteisöön. EU:n olisi sitouduttava täysimääräisesti Irakin kansan ja sen viranomaisten toimintaan, sillä he tulevat kohtaamaan monia haasteita, joista maan turvallisuus ja vakaus ovat ensisijainen huolenaihe. Irakin turvallisuusjoukoilla on kyllä paikallista kokemusta, mutta niiden sisäinen yhtenäisyys on heikko ja niiltä puuttuu oikeudellinen kehys ja demokraattinen valvonta. Lisäksi väkivaltaisuuksien uhka on edelleen todellinen, vaikka se onkin selvästi pienenemässä. On edelleen olemassa vaara, että tilanne riistyy hallinnasta tai että alkaa uusi kansalaissota, joka uhkaa eniten uskonnollisia vähemmistöjä ja erityisesti kristittyjen vähemmistöä. Niinpä sekä Irakin poliittisten päättäjien että kansainvälisen yhteisön ensisijaisena tavoitteena on oltava kansallisen sovinnon aikaansaaminen. On annettava täysi tuki osallistavan poliittisen ja institutionaalisen hallinnon vahvistamiselle, joka tapahtuu demokraattisessa ja moniarvoisessa liittovaltiossa, jossa kunnioitetaan ihmisoikeuksia ja oikeusvaltion periaatteita. Tulevina vuosina merkittävänä haasteena on myös kehityksen vieminen eteenpäin maassa, joka kuuluu laajoista öljyvaroistaan huolimatta planeettamme köyhimpiin ja jossa suuri osa väestöstä on vailla perustarpeiden tyydyttämiseen tarvittavia edellytyksiä (juomavesi, sähkö, sanitaatioinfrastruktuuri jne.). Demokraattinen, vakaa, moniarvoinen Irak, joka toimii kansalaistensa sosiaalis-taloudellisen kehityksen edistämiseksi ja jolla on vahvat demokraattiset elimet, on ensisijaisessa asemassa pyrittäessä vakauttamaan aluetta, jolla on ratkaisevan tärkeä merkitys kansainvälisen turvallisuuden kannalta. Unionin Irakin-politiikan on tulevina vuosina tukeuduttava pitkälle tulevaisuuteen suuntautuvaan strategiseen näkemykseen. Avain Irakin vakauteen ei ole pelkästään kestävien ja täysin demokraattisten ja moniarvoisten instituutioiden voimakkaassa tukemisessa, vaan maalle on annettava jatkuvaa teknistä tukea, jotta varmistetaan sen talouden kestävyys ja tehokkuus ja pannaan asianmukaisesti täytäntöön kansainvälinen sopimusoikeus, toimiva hallinto ja tehokas korruptiontorjuntakehys. Tämä synnyttää prosessin, jossa yhä suurempi osa Irakin yhteiskunnasta pääsee vähitellen osalliseksi taloudesta ja taloudellisesta riippumattomuudesta. Korostaa, että myös uskontojen välinen vuoropuhelu on erittäin tärkeää Irakin tulevaisuuden kannalta.

Kumppanuus- ja yhteistyösopimus on osoitus siitä, että EU haluaa olla merkittävä toimija Irakin siirtymäprosessissa, mutta unionin on osoitettava sitoutuneisuuttaan antamalla käyttöön henkilöresursseja ja rahoitusta, joiden määrä on ilmoitettujen poliittisten tavoitteiden ja strategisten haasteiden tasolla.

7.11.2012

KANSAINVÄLISEN KAUPAN VALIOKUNNAN LAUSUNTO

ulkoasiainvaliokunnalle

esityksestä neuvoston päätökseksi Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Irakin tasavallan välisen kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen tekemisestä (10209/2012 - C7-0189/2012 - 2010/0310(NLE))

Valmistelija: Maria Badia i Cutchet

LYHYET PERUSTELUT

Neuvoston alkuperäinen toimeksianto valtuutti vuonna 2006 komission neuvottelemaan kauppaa- ja yhteistyösopimuksen tekemisestä Irakin kanssa. Irak ja EU sopivat vuonna 2009 Bagdadissa vahvistavansa sopimusluonnoksen asemaa muuttamalla sen kumppanuus- ja yhteistyösopimukseksi. Siitä huolimatta uudessa sopimuksessa on huomattava kauppaa koskeva jakso ja se sisältää kokonaisen luvun, jossa keskitytään kauppaan ja investointiin.

Valmistelija suhtautuu sopimukseen myönteisesti, sillä se on ensimmäinen EU:n ja Irakin välillä tehtävä sopimus ja askel oikeaan suuntaan. Kumppanuus- ja yhteistyösopimukseen kuuluu muuta kuin etuuskohteluun oikeutettua kauppaa koskeva sopimus, joka sisältää Maailman kauppajärjestön (WTO) perussäännöt, vaikka Irak ei vielä ole WTO:n jäsen. Se sisältää myös tehokkaan riitojenratkaisumenettelyn, johon kuuluvat paneelin sitovat päätökset ja noudattamisen arviointimenettelyt.

Vakaa ja demokraattinen Irak on sekä irakilaisien että eurooppalaisten etu. Valmistelija katsoo, että kaupan helpottaminen on hyvä keino lisätä vakautta ja vaurautta maassa, joka tarvitsee kipeästi molempia. Siksi valmistelija ehdottaa, että Euroopan parlamentti antaa hyväksyntänsä sopimukselle. Valmistelija tahtoo kuitenkin myös painottaa, että hänen mielestään tämä on vasta ensimmäinen askel ja Irak tarvitsee teknistä ja logistista tukea, jotta se voi parhaiten hyötyä sopimuksesta ja erityisesti sen kauppaa koskevasta osasta. Näin ollen valmistelija toivoo, että komissio tarjoaa kumppaneillemme myös tarvittavat välineet ja osaamisen sopimuksen etujen hyödyntämiseen sekä menettelee sopimuksen mukaisesti.

Kansainvälisen kaupan valiokunta pyytää asiasta vastaavaa ulkoasiainvaliokuntaa ehdottamaan, että parlamentti antaa hyväksyntänsä.

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	6.11.2012
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 21 -: 3 0: 2
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	William (The Earl of) Dartmouth, Maria Badia i Cutchet, Marielle de Sarnez, Yannick Jadot, Metin Kazak, Franziska Keller, Bernd Lange, David Martin, Paul Murphy, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Helmut Scholz, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Gianluca Susta, Henri Weber, Jan Zahradil
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Josefa Andrés Barea, Catherine Bearder, George Sabin Cutaş, Béla Glattfelder, Syed Kamall, Pablo Zalba Bidegain
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (187 art. 2 kohta)	Edite Estrela, Jean-Paul Gauzès, Oldřich Vlasák

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNestyksen Tulos

Hyväksytty (pvä)	3.12.2012
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 47 -: 2 0: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Sir Robert Atkins, Frieda Brepoels, Arnaud Danjean, Marietta Giannakou, Andrzej Grzyb, Anna Ibrisagic, Anneli Jäätteenmäki, Jelko Kacin, Ioannis Kasoulides, Tunne Kelam, Nicole Kiil-Nielsen, Evgeni Kirilov, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev, Paweł Robert Kowal, Eduard Kukan, Alexander Graf Lambsdorff, Krzysztof Lisek, Mario Mauro, Francisco José Millán Mon, María Muñiz De Urquiza, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Raimon Obiols, Ria Oomen-Ruijten, Pier Antonio Panzeri, Alojz Peterle, Bernd Posselt, Cristian Dan Preda, Tokia Saifi, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jacek Saryusz-Wolski, György Schöpflin, Werner Schulz, Laurence J.A.J. Stassen, Charles Tannock, Sir Graham Watson
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Laima Liucija Andrikiene, Marije Cornelissen, Elisabeth Jeggle, Agnès Le Brun, Carmen Romero López, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Ivo Vajgl, Luis Yáñez-Barnuevo García, Paweł Zalewski, Janusz Władysław Zemke
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (187 art. 2 kohta)	Danuta Jazłowiecka, Giovanni La Via